

Chefsjustitieombudsmannen
Erik Nymansson

Datum
2024-05-02

Dnr
R 32-2024

1 (2)

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Skatteverkets promemoria Slopade krav på uppgift om beslutsfattare i underrättelser om beslut

(Fi2021/03871)

Riksdagens ombudsmän (JO) har bjudits in att lämna synpunkter på den rubricerade promemorian. Utifrån de aspekter som JO i första hand har att beakta vill jag föra fram följande synpunkter.

I promemorian föreslås att 17 kap. 3 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) ska upphävas. Bestämmelserna föreskriver att en beslutsunderrättelse i vissa uppräknade fall ska innehålla uppgift om vem som har fattat beslutet och i förekommande fall vem som har varit föredragande. Som huvudsakligt skäl för att paragrafen bör upphävas anför Skatteverket att bestämmelserna kan tolkas som att de indirekt utgör ett hinder mot att beslut fattas automatiskt i de fall som räknas upp. Som ytterligare skäl anges bl.a. att ett slopat krav på att ange anställdas namn i beslutsunderrättelser skulle förbättra Skatteverkets möjligheter att förebygga hot och trakasserier m.m. mot personalen.

När det gäller förutsättningarna för att kunna fatta automatiserade beslut har jag stor förståelse för Skatteverkets intresse av att eventuella hinder i regelverket undanröjs så att den tekniska utvecklingen kan fortlöpa. Det hinder som Skatteverket menar att bestämmelserna i 17 kap. 3 § skatteförfarandeförordningen innebär (se dock prop. 2016/17:180 s. 185) kan emellertid enkelt undanröjas genom en ändring av bestämmelserna som klargör att de inte gäller underrättelser om beslut som har fattats automatiserat. Det är alltså inte nödvändigt att upphäva paragrafen av detta skäl.

Jag yttrade mig nyligen över betänkandet Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1), se yttrande den 13 mars 2024 i ärende med dnr R 4-2024. Betänkandet innehåller förslag, bl.a. på skatteområdet, som innebär att uppgift om t.ex. beslutsfattarens namn ska få utelämnas i fall då det kan befaras att personalen kommer att utsättas för våld eller annan allvarlig olägenhet. I mitt yttrande uttryckte jag förståelse för att vissa yrkeskategorier kan uppleva oro

över att deras namn exponeras, men att det är svårt att se hur förslagen i någon större utsträckning kan leda till en minskning av offentliganställdas utsatthet för våld, hot och trakasserier. Jag vidhåller denna uppfattning och bedömer därför att det inte är motiverat att upphäva 17 kap. 3 § skatteförfarandeförordningen i syfte att stärka skyddet för offentliganställda. Som JO tidigare har uttalat kan det finnas goda skäl för att i en beslutsunderrättelse ange beslutsfattarens namn med hänsyn till bl.a. beslutets karaktär och den enskildes intressen (se JO 2022/23 s. 326, dnr 3869-2019).

Sammanfattningsvis avstyrker jag förslaget.

Yttrandet har beslutats av chefsJO Erik Nymansson. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättsakkunniga Emilia Franke har föredragit ärendet och byråchefen Dan Johansson har deltagit i beredningen.